

[Industriministeren]

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser.

(Lovforslag nr. L 53).

Forslag til lov om ændring af lov om visse kreditinstitutter.

(Lovforslag nr. L 54).

Forslagene er identiske med de forslag, som blev forelagt tinget den 15. oktober 1981 og drøftet ved 1. behandling den 20. oktober 1981.

Ændringsforslaget til bank- og sparekasse-loven har især til formål at forhøje kapitalkravet til nye banker og sparekasser fra 5 mill. kr. til 25 mill. kr., at gennemføre en vis effektivisering af den lovbestemte procedure ved rekonstruktion af pengeinstitutter samt at udvide tilsynet med pengeinstitutternes datterselskaber, så det også omfatter et tilsyn på concernbasis, eller som det hedder i fagsproget: tilsyn på konsolideret grundlag.

Det eksisterende krav til egenkapital ved etablering af pengeinstitutter har været uændret gældende siden den 1. januar 1975. En mindstekapital på 5 mill. kr. kan imidlertid ikke længere anses for at udgøre et tilstrækkeligt kapitalgrundlag ved oprettelse af et nyt pengeinstitut.

Delvis baseret på indhøstede erfaringer er det min opfattelse, at beløbet bør sættes i vejret også i videre omfang, end en ajourføring med prisudviklingen tilsiger. Forholdet er endvidere det, at en bank skal rekonstrueres, når den har mistet 25 pct. af sin egenkapital. Tager man hensyn til de ret betydelige etableringsomkostninger, skal der ikke lides store tab i et nyetableret pengeinstituts første tid, før det kan være bragt i en situation, hvor likvidation er påkrævet eller truer.

Tilsynet med banker og sparekasser deler den opfattelse, at en væsentlig forhøjelse også vil være ønskelig. Det er også mit indtryk, at pengeinstitutterne har megen forståelse for synspunktet. At der fortsat vil findes pengeinstitutter med en mindre egenkapital end den, der kræves ved start af nye pengeinstitutter, er ikke et afgørende argument imod denne forhøjelse.

Jeg har ud fra disse synspunkter foreslået 25 mill. kr. som startgrundlag for et nyt pengeinstitut, men jeg er naturligvis også i lyset af de synspunkter, der fra forskellig side under 1. behandling i oktober 1981 blev fremført heroverfor, villig til under et udvalgsar-

bejde at drøfte den rimelige og nødvendige størrelse heraf.

Bestemmelserne om rekonstruktion af pengeinstitutter effektiviseres bl. a. således, at forsøg på rekonstruktion ikke kan forhalles uødig. Samtidig bringes reglerne for inddragelse af tilladelse og opløsning af sparekasser i bedre harmoni med de tilsvarende regler for banker.

Gennem de senere år har der været en tendens til, at banker og sparekasser i stigende grad etablerer datterselskaber, der enten ejes af et enkelt pengeinstitut eller af en flæder af pengeinstitutter, og hvortil en del af de pågældende moderselskabers aktiviteter bliver henført. Denne udvikling må af tilsynsmæssige årsager anses for betænkelig, idet bank- og sparekasseloven ikke indeholder generelle bestemmelser om tilsyn med koncerner, hvori banker og sparekasser er deltagere. Også ud fra penge- og kreditpolitiske overvejelser vil en fortsat kraftig stigning i aktivitetsomfanget i pengeinstitutternes finansieringsselskaber give anledning til betænkeligheder.

En arbejdsgruppe har derfor undersøgt udviklingen i pengeinstitutternes oprettelse af datterselskaber og har analyseret virkningerne heraf i relation til bank- og sparekasselovgivningen og pengepolitikken. I tilknytning hertil har arbejdsgruppen udarbejdet et forslag, der har til formål at dæmpe op for overflytning af bank- og sparekasssevirkomhed til pengeinstitutternes datterselskaber, således at dette kun sker, hvor hensynet til rationel forretningsgang tilsiger det. Det foreliggende lovforslag bygger på dette punkt på arbejdsgruppens forslag. Lovforslaget skaber bedre overblik over pengeinstitutternes virksomhed og opbygning og dermed styrkelse af den tilsynsmæssige og pengepolitiske kontrol. Med hensyn til arbejdsgruppens konklusioner i detaljer kan jeg henvise til den som bilag 2 aftrykte sammenfatning af den afgivne rapport.

Forslagets bestemmelser om kontrol med pengeinstitutternes datterselskaber skal imidlertid også ses i lyset af et udkast til direktiv om tilsyn med kreditinstitutter på et konsolideret grundlag, som EF-Kommissionen i september 1981 har forelagt Rådet. Det centrale i dette direktivudkast er, at der indføres en retlig forpligtelse for medlemsstaterne til at føre tilsyn med deres kreditinstitutter på et

[Industriministeren]

konsolideret grundlag, dvs. på grundlag af sammenfattende regnskaber for kreditinstitutter og datterselskaber, der enten selv er kreditinstitutter eller et finansinstitut. Vi vil således med de i lovforslaget indeholdte konsolideringsbestemmelser i koncernforhold have opfyldt de kommende EF-forpligtelser i så henseende.

For at forhindre en udhuling af de særlige soliditetsmæssige bestemmelser i bank- og sparekasseloven indeholder lovforslaget bestemmelser for koncernen som helhed, der dels stiller krav med hensyn til økonomiske forhold såsom egenkapital, engagementsgrænser, anbringelse af midler samt besiddelse af fast ejendom, dels stiller formelle krav om adgang for tilsynet med banker og sparekasser til alle oplysninger og inspektion i datterselskaberne.

Gennem anvendelse af disse bestemmelser skabes der den bedst mulige sikkerhed for, at der kun bringes sådanne regler i anvendelse på koncernen som helhed, som er praktisk anvendelige i denne relation, og som der er behov for. Moderselskabet stilles herved, som om det selv udøver den aktivitet, der foregår i datterselskaberne.

Da datterselskabers aktivitet i de seneste år i stigende udstrækning er blevet finansieret ved modtagelse af indlån, herunder ved henvisning fra vedkommende bank eller sparekasse, foreslås indført et forbud mod, at datterselskaber af banker og sparekasser fra offentligheden modtager indlån eller andre midler, der skal tilbagebetales. Et væsentligt incitament til oprettelsen af datterselskaber vil hermed være fjernet.

Lovforslaget om ændring af lov om visse kreditinstitutter har til formål, at de af loven omfattede kreditinstitutter skal dække de med tilsynets gennemførelse forbundne udgifter. Tilsvarende bestemmelser gælder for banker og sparekasser i henhold til bank- og sparekasseloven.

Idet jeg i øvrigt henviser til de til lovforslagene knyttede bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslagene til det høje tings velvillige behandling.

Industriministeren (Erling Jensen):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om mål og vægt (metrologi).

(Lovforslag nr. L 55).

Forslag herom blev fremsat for folketinget den 27. oktober 1981, jfr. Folketingstidende 1981-82 (første samling) sp. 1083, tillæg A sp. 997.

Lovforslaget genfremsættes i uændret form med undtagelse af få sproglige rettelser.

Den nuværende lov om mål og vægt stammer fra 1950 og bygger i ret vidt omfang på loven fra 1907. Forarbejderne til sidstnævnte lov strakte sig over meget lang tid og begyndte i realiteten ret kort tid efter, at Danmark i 1875 havde tiltrådt meterkonventionen.

Kravene til mål og vægt var dengang begrænset til vareomsætningen eller, som lovens titel også indicerer, længde og masse eller meter og kilogram. Samtidig var de krav, der blev stillet til nøjagtigheden af målinger i den daglige handelsomsætning ifølge sagens natur af en ganske anden karakter, end tilfældet er i dag.

Der er siden da på området sket en betydelig teknologisk udvikling, dels i relation til en mere præcis definition af enhederne, dels ved en væsentlig mere avanceret produktionssteknik, der nødvendiggør stadig nøjagtigere målinger. Desuden er der opstået behov for målinger på et betydeligt antal nye områder.

For erhvervslivet og især for industrien har denne udvikling, hvorunder der er sket en omlægning til masseproduktion, indførelse af standardstørrelser og fremkomst af nye områder, hvor mål og vægt er aktuelle - f. eks. på energi- og miljøområdet - øget industriens behov for målinger og nøjagtigere tolerancer.

Endvidere har de forbrugerbeskyttende elementer, som indgår i lovregler om mål og vægt, påkaldt sig en væsentlig større interesse.

På denne baggrund nedsatte industriministeriet i august 1980 et bredt sammensat udvalg med repræsentation fra erhvervslivet, forbrugerne, videnskabelig og teknisk sagskundskab samt ministerierne.

Udvalget afgav i midten af juni 1981 betænkning nr. 934/81 om revision af lovgivningen på det måletekniske og justerpligtige område. De i betænkningen indeholdte vurderinger og forslag er tiltrådt af samtlige udvalgets medlemmer, bortset fra en mindre-